

VEEL OUD NIEUWS IN DERDE 'KWARTAALSCHRIFT'

Financiële sores was de oorzaak van een ernstige vertraging in het verschijningsritme van het Kwartaalschrift voor Kunst en Cultuur. Nu is toch nummer drie verschenen en in het "ten geleide" wordt gesteld dat door gunstige subsidievooruitzichten de toekomst van dit noordelijke cultuurtijdschrift niet meer aan een zijden draadje hangt. Dit is een positieve ontwikkeling, die echter helaas niet ondersteund zal worden door de verschijning van dit derde nummer. Als je toekomstige abonnees de schrik op het lijf wilt jagen, dan moet je het aanpakken op de manier van de Kwartaalschrift-redactie: zet ze een uiterst belegen boterham voor.

Voorbeelden van door de tijd achterhaalde kopij: Jouke Kleerebezem over de forumdiscussie rond "regionalisme in de kunst" op 16 oktober 1980 in De Zaak in Groningen, Friggo Visser over de scheuring in De Ploeg, Visser over "Groningen Monumentaal" in 1980 en analyses van projecten die inmiddels onder het stof zijn verdwenen. Natuurlijk is één en ander een gevolg van het

vertraagde verschijnen, maar door een slagvaardiger redactioneel beleid had de indruk van overweldigende gedaateerdheid beter gecamoufleerd kunnen worden.

Behalve deze kriebels opwekkende geschiedschrijving, bevat het Kwartaalschrift ook een paar zaken die nog wel de moeite van het bestuderen waard zijn. Op de eerste plaats moet dan de bijdrage van Petri Leydekkers genoemd worden. Zijn beschrijving van de werkwijze van de kunstenaar Marije van Dijk is heel verhelderend en consciëntieus. Ds. P. J. van Leeuwen schrijft over het ontstaan, de ontwikkeling en de betekenis van de Groninger dialectliteratuur, een onderbelicht onderwerp dat bij hem leesbaar aandacht krijgt. Jaap Brakke van het Drents Museum zet het eigen huis in het zonnetje en knoopt daar een beschouwing over de museumproblematiek aan vast. Overigens had de verkorte weergave van het door het Drents Museum aan het onderwijs toegezonden informatiestencil gerust achterwege kunnen blijven.

Informatie is verder het artikel over Noordnederlandse keramiek van Friggo Visser. Helaas is de aanleiding allang verleden tijd: de expositie in het Drents Museum. Zo'n verhaal hoort in een specialistisch tijdschrift als het Kwartaalschrift vóór de expositie geplaatst te worden. A. van Hijum lichtte de kunst- en cultuurpolitiek van de gemeente Groningen door. De slotzin van zijn verhaal willen we u niet onthouden; het is raadzaam even de longen vol te zuigen: "Naar mijn mening is het dilemma, dat ligt onder het relatief teruglopen van het binnen de gemeente Groningen voor cultuur beschikbare bedrag, slechts om te lossen door, het is boven reeds gezegd, tussen het stadsbestuur en de bevolking een kulturele raad in te bouwen, welke is samengesteld uit belanghebbers uit de wijken/buurtten en terzake deskundigen en welke binnen de door de gemeenteraad vastgestelde uitgangspunten, in een grote mate van zelfstandigheid, kan beslissen over de te verdelen gemeentefinanciën."

Behalve over Marije van Dijk wordt in het Kwartaalschrift verder nog geschreven over Matthijs Röling door Friggo Visser, die op zijn eentje het halve blad vult. Tegen meerprijs ontvangt men bij dit periodiek een fraaie kleurenlitho van Röling, die de hond Lieva daarvoor als model koos.

PETER BLOM

KWARTAALSCHRIFT

Dezer dagen rolde het vierde nummer van het noordelijke Kwartaalschrift voor Kunst en Cultuur van de persen. Daarmee werd de eerste jaargang, eindelijk, volgemaakt; het eerste nummer verscheen tenslotte eind 1979. De benaming „halfjaarschrift" zou toepasselijker geweest zijn. Dat deze eerste jaargang zo moeizaam gecompleteerd werd, blijkt grotendeels te verklaren uit de uiterst kwetsbare financiële positie van het zo chique uitgegeven blad. Het aantal abonnees is nog geen 500 en daarmee de helft van het streefcijfer voor een kosten-dekkende exploitatie. Subsidies die soelaas hadden moeten bieden, bleken lang niet zo gemakkelijk te krijgen als de initiatiefgroep zich dat heel optimistisch had gedacht in 1979. Het Groninger provinciale bestuur hield de subsidie-aanvraag meer dan een jaar aan, maar kwam kort na de benoeming van Wil Snoeck Henkemans tot de nieuwe gedeputeerde voor welzijn wel af met de spieën voor één nummer.

vrijdag 17 april 1981

groninger kwartschrift

berry brugman
schilder

GRONINGER KWARTSCHRIFT

„Door ervaring blijkbaar niet wijzer geworden -dan zouden wij er niet nog eens aan begonnen zijn- maar wel zo voorzichtig om het zonder programma te proberen. Met zoiets als een Groninger tijdschrift natuurlijk. Uit pure liefhebberij ditmaal, omdat wij het nu eenmaal toch niet laten kunnen". Zo opent het eerste nummer van het „Groninger Kwartschrift", een initiatief van professor Hendrik Entjes en Simon van Wattum. Een tijdschrift zonder nadrukkelijke beginselverklaring, zonder „schone beloften" ook over de inhoud. Tijdschrift en programma moeten zichzelf maar presenteren, moeten maar „uit eigen naam en voor eigen verantwoording" spreken, voegt het illustere duo daar lakoniek aan toe.

Twaalf pagina's op een vierkant formaat -een kwartschrift inderdaad, naar het formaat gemeten. Entjes en Van Wattum kozen dit „eigenzinnige" vierkante formaat om ook vierkant voor hun liefhebberij de regionale cultuur uit te komen. Kennelijk omdat zij Groningen groter zien dan de door hen omschreven „benauwde provincie", staat dit eerste nummer bijna volledig in het teken van het Saksische naobergebied Twente. Opgenomen zijn na-

vloeden spelen.

Aandacht besteedt dit eerste nummer ook aan de Hellendoornse dichteres Johanna van Buren; aangekondigd wordt voor het eind van 1981 een volledige uitgave van haar (Saksische) gedichten en een sociaal-literaire studie over de betekenis van het dichterschap van deze honderd jaar geleden geboren dichteres. Dat regionale cultuur overigens niet een puur historische zaak behoeft te zijn, bewijzen twee prachtige gedichten van Simon van Wattum. In taal die van leven

melijk vijf werken van de Almeloos kunstenaar Berry Brugman, op wiens jubileumtentoonstelling in Pictura het „Kwartschrift" ook gepresenteerd werd. Bont, expressief, enigszins gedaateerd is Brugmans werk: maar in de ogen van de inleiders „aanleiding genoeg, regionaal kunstenaarschap, of wat daarvoor gehouden wordt, nader te beschouwen, voorzichtig tastend eigenlijk om te trachten een bijdrage te leveren tot verheldering van alle vage gedachten daarover". Jammergenoeg ontbreekt die verheldering in het „Kwartschrift". Belangstellenden moeten dan grijpen naar de catalogus van Berry Brugman, waarin de jurist Kranenburg een poging doet om de Twentenaar te plaatsen in de context van het nordische expressionisme. Mystieke krachten in Noord-Europa zouden volgens de catalogusschrijver de grondslag zijn voor de hartstochtelijke werkwijze van Die Brücke in Dresden, van Permeke en zijn Vlaamse vrienden en ook van de Groninger schildersbent De Ploeg. Nog los van de bedenkelijke associaties die het gebruik van het woord „nordisch" op het gebied van de cultuur oproept (de nazi-ideologie heeft het woord zo verschrikkelijk misbruikt, dat het toch eigenlijk taboe verklaard zou moeten worden!), is de aanduiding ook onjuist, omdat binnen het expressionisme net zo goed duidelijk Franse in-

bruist en daarmee vindt de titel van het nieuwe tijdschrift dan toch zijn rechtvaardiging, want wat is er Groninger? Wellicht vindt de redactie tijd en gelegenheid om in een volgend nummer het begrip „regionaal kunstenaarschap" nader uit te werken, want de liefde daartoe is toch ook de basis van het „Kwartschrift".

Het nieuwe tijdschrift is in Groningen onder andere bij Pictura verkrijgbaar; het adres van de uitgever is Oostereind 39, 9672 TB Winschoten.